

Bretonipalsta

Saksanseisojakerhon vuosikokouksen yhteydessä kokoontui myös bretoneiden roturyhmä. Rotuumme liittyvistä asioista saapui keskustelemaan 12 bretonikasvattajaa tai -harrastajaa.

Katsaus kuluneeseen vuoteen

Roturyhmä startattiin käymällä läpi bretonien vuosikertomus eli yhteenveto mm. rekisteröinteihin, kokeisiin ja terveyteen liittyen. Vuosikertomus on ladattavissa SSK:n nettisivujen bretoni-osiosta. Rekisteröintejä vuonna 2017 kertyi 132 kpl. Vain ennätysvuonna 2014 määrä on ollut suurempi (144 kpl). Myös kuluvalle vuodelle pentuja odotetaan paljon, tätä kirjoittaessa syntyneitä on jo lähes 90.

Töpö-/lyhyhäntäisenä syntyneiden pentujen osuus 2017 oli suuri, 44%. Asiassa ei ole ongelmaa yksittäisten koirien kannalta, mutta jalostusvalintoja luonnontöpöt rajoittavat voimakkaasti. Niille on valittava pitkähäntäinen partneri, sillä rekisteröintiehtojen mukaisesti kahta luonnontöpöä koiraa saa yhdistää. Nyt noin neljäsosa jalostusikäisistä bretoneista on luonnontöpöjä. Miettikääpä jalostusvalintoja tilanteessa, jossa niitä olisi lähes puolet! Suuntaukseen voi vaikuttaa pentulaatikon äärellä; valitse pitkähäntäinen pentu, jos haaveilet siitä jalostuskoiraa. Tässä kohtaa myös pieni muistutus kasvattajille, rekisteröintiehtojen mukaan töpö-/lyhyhäntäisenä syntyneille pennuille on hankittava eläinlääkärin todistus alle 10 vrk:n ikäisenä, tai vaihtoehtoisesti niille on myöhemmin tehtävä geenitesti.

Koekäyntien määrä on säilynyt viime vuosien tasolla. Yksi uusi käyttövalio saatiin rotuun viime vuonna, narttu Majaniemen Lady Spice. Hieno saavutus!

Kolmatta vuotta kasvattajille on lähetetty pentuekysely lisääntymiskäyttäytymiseen liittyvistä asioista. Tietoja tarvitaan mm. JTO:n koostamisessa. Vastauksia on saatu harmittavan vähän ja pyydämmekin Teiltä kasvattajat aktiivisuutta tähän asiaan. Roturyhmän läsnäolijat pitivät kaavaketta lyhyenä ja kysymyksiä helposti vastattavina. Joku mainitsi lomakkeen täyttämässä olleen teknistä ongelmaa. Roturyhmä mietti, madaltaisiko täyttämiskynnystä, jos kaavake olisi nettilomakkeena?

Viime vuosikokouksen jälkeen jalostusneuvojille on tullut tietoon astutusaikomuksia ja varsinaisia urostiedusteluita yhteensä noin 20. Syntyneitä pentueita vastaavana aikana on tiedossa myös 20. Lisäksi epäonnistuneita/tuloksettomia astutuksia on tietoon tullut 7 kpl. Kahdeksassa tapauksessa astutusta joko ei toteutettu, ei tiedetä toteutettiinko vai siirrettiinkö se myöhemmäksi.

Lonkat puhuttavat

20 vuoden aikana bretonien lonkkatilanne ei ole varsinaisesti huonontunut, mutta PEVISA:n kiristyksistä huolimatta ei myöskään parantunut. Aiheesta heräsi erinomaista keskustelua SSK:n facebook-sivulla, ja roturyhmässä jatkoimme tilanteen analysointia. Erityisesti keskustelua herätti taulukko, jossa on 2000-2017 Suomessa syntyneet lonkkakuvatut bretonit lajiteltuna vanhempien kuvaustulosten mukaan. Kiitos kaikille koiransa kuvauttaneille, jotta tällaista tietoa on saatu kerättyä.

2000-2017 Suomessa syntyneet lonkkakuvatut bretonit luokiteltuna vanhempien kuvaustulosten mukaan, yht. 699 kpl. Tilanne 1.4.2018.								
	Yksilön HD-tulos -->	A tai B	AB%	C	C%	D tai E	DE%	Yht.
Yksilön vanhempien HD-tulokset	A + A	40	74 %	12	22 %	2	4 %	54
	B + B ulkom.	4	67 %	2	33 %	0	0 %	6
	A + C	58	60 %	29	30 %	10	10 %	97
	A + B	67	54 %	47	38 %	10	8 %	124
	A + A ulkom.	31	53 %	20	34 %	8	14 %	59
	B + B	34	51 %	18	27 %	15	22 %	67
	C + C	10	50 %	5	25 %	5	25 %	20
	C + D	1	50 %	1	50 %	0	0 %	2
	B + C	69	41 %	75	44 %	26	15 %	170
	A + B ulkom.	20	33 %	27	45 %	13	22 %	60
	A + C ulkom.	14	35 %	22	55 %	4	10 %	40
	Yhteensä	348		258		93		699
	%-osuus	50 %		37 %		13 %		

Taulukko. 2000-2017 Suomessa syntyneet lonkkakuvatut bretonit luokiteltuna vanhempien kuvaustulosten mukaan. Yht. 699 kpl. Tilanne 1.4.2018.

Taulukkoon on eritelty yhdistelmät, joissa molempien vanhempien lonkat on lausuttu Suomessa, ja yhdistelmät, joissa vähintään toisen vanhemman lonkat on lausuttu ulkomailla (merkintä ”ulkom.”). Suomessa kuvattujen koirien jälkeläisten tuloksissa on loogisuutta, sen sijaan ulkomailla kuvatut vanhemmat tuottavat keskimäärin omaa lonkkastatustaan huonompia lonkkia. Taulukkoa lukiessa kannattaa huomioida, että joidenkin yhdistelmien osalta otanta on kovin pieni (esim. C+D ja B+B ulkom.).

Bretonin PEVISA:ssa on jo kielletty C+C ja sitä huonommat yhdistelmät. Roturyhmässä pohdittiin, onko myös B+C -yhdistelmien kieltämistä harkittava? Ne ovat tuottaneet keskimäärin C-lonkkaa. Ilmaan heitettiin myös kysymys, pitäisikö C-lonkkaiselle koiralle asettaa koetulosvaatimus jo ensimmäiseen pentueeseen, koska monet käytetyistä C-lonkkaisista ovat olleet koepalkitseemattomia. Toisaalta, PEVISA:sta ei kannata tehdä liian monimutkaista. Jos 1.1.2019 tuleva koetulosvaatimus toiseen pentueeseen toimii halutulla tavalla, jo se johtaa palkitseemattomien koirien jalostuskäytön vähenemiseen.

Tervelonkkaisten jälkeläisten osuus on kaikkein matalin A+B ja A+C -yhdistelmissä, joissa ainakin toinen vanhemmista on ulkomailla kuvattu. Niistä suurimmassa osassa uros on ulkomailla A-lonkkaiseksi kuvattu – eli täysi arvoitus mitä se Suomen skaalalla olisi – ja narttu on kotimainen B- tai C-lonkkainen. Onko tarpeen yhdistää ulkomaisia koiria muihin kuin Suomessa A-lonkkaiseksi kuvattuihin? Ilmaan jäi kysymys, onko Suomen, muualla Pohjoismaissa ja muualla ulkomailla lausuttujen lonkkien arvostelukriteereissä ja luotettavuudessa kuinka suuri ero. Oletus on ollut, että ainakin Norjan ja Ruotsin arvostelukriteerit ovat melko lähellä Suomen kriteerejä.

Tilasto antaa toivoa A- ja B-lonkkien osuuden lisääntymisestä, mikäli B+C -yhdistelmiä vältetään ja ulkomaisia tuloksia tarkastellaan entistä kriittisemmin. Aikuiset tuontikoirat on aina syytä uusintakuvata Suomessa, mikäli lonkkatilannetta halutaan edistää. Kasvattajien tekemät jalostusvalinnat ovat avainasemassa tilanteen kehittymisessä.

PEVISA ja JTO

Saksanseisoja-lehdessä 5/2017 kerrottiin Kennelliiton hyväksyneen bretoneille koetulosvaatimuksen koiran toiseen pentueeseen 1.1.2019 alkaen. Tuolloin koetulosvaatimuksen sanamuoto oli vielä auki, sillä Kennelliitto oli muuttanut esityksen sanamuotoa ja Saksanseisojakerho valitti asiasta. Kennelliiton Jalostustieteellinen toimikunta on 12.2.2018 kokouksessaan käsitellyt SSK:n valituksen ja päätöksen mukaisesti koetulosvaatimuksen sanamuoto on alkuperäisen esityksen mukainen **1.1.2019 alkaen:**

Koiralla tulee ennen toista astutusta olla vähintään 3. palkinto KAER-, KAKE-, KAME- tai KATU-kokeesta. Myös vastaava ulkomainen metsästyskoetus hyväksytään rotujärjestön lausunnon pohjalta.

Nykyinen Jalostuksen tavoiteohjelma ja PEVISA (sisältäen em. muutoksen) ovat voimassa 31.12.2020 saakka. Uusi JTO työstetään vuoden 2019 aikana, joten tutkikaa nykyistä JTO:ta muutostarpeiden näkökulmasta.

Palkitsemiset

Roturyhmässä palkittiin Majaniemen kennel SSK:n jalostustoimikunnan Terveystutkimus-kunniakirjalla. Näitä kunniakirjoja jalostustoimikunta voi jakaa kasvattajille, joiden kasvateista on saatu runsaasti terveystietoja tai joka on muuten omalla toiminnallaan osoittanut edistävänsä rotunsa terveyttä jalostustyössään. Majaniemen kennelnimen alle on rekisteröity 21-vuoden aikana 126 bretonin pentua. Näistä 100 kpl eli 79% on lonkkakuvattu!

Vuoden Nuori Bretoni-kiertopalkinnon sai narttu Van't Passant Le Mans tuloksella NUO1 88p.

Kiitos kaikille osallistuneille hyvähenkisestä kokouksesta! Eräs paikallaolija tuumasi, että bretonien roturyhmästä ei meinaa koskaan kunnolla ehtiä lounaalle. Aktiiviseen keskusteluun siis on halua, jatketaan samalla linjalla ja laitetaan korvan taakse ajatus kasvattajapäivistä, jolloin ajatusten vaihtoon olisi enemmän aikaa.

Teksti: Päivi Reiman ja Päivi Pesonen